

A Pécsi Ítéltábla a dr. Ábrahám László ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **I.rendű felperes neve** I. rendű, **II.rendű felperes neve** II. rendű és **III.rendű felperes neve** III. rendű (mindhárom felperes címe) felpereseknek - a dr. Sándor Attila ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a ... Törvényszéken indított perében a 2015. október 9. napján kelt 76. sorszámú ítélet ellen az alperes részéről 77. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgyát érintő fellebbezett részében helybenhagyja.

Felhívja az alperest, hogy havi járadékfizetési kötelezettségének I.rendű felperes 00000000-00000000 számú számlájára utalással tegyen eleget.

A költségek viselésére vonatkozó részében az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és mellőzi az alperesnek le nem rótt kereseti eljárási illetékben való marasztalását.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek együttesen 590.000 (ötszázkilencvenezer) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az első terhességével 2006. január 2. napján gondozásba vett I. rendű felperest 2006. július 10. napján 8 óra 20 perckor az átlagosnál kórosan kevesebb magzatvíz, illetve a magzat növekedési elmaradása miatti veszélyeztetett terhesség miatt vették fel az alperesi kórházba. A felvételét követően elvégzett ultrahang vizsgálat során négyüregű, normál tengelyállású szív mellett ritmusos magzati szív működést rögzítettek. A köldökzsinórban azonban csak két ér volt azonosítható, továbbá a keringési vizsgálatnál negatív hullámok is ábrázolódtak. A leletek alapján praenatalis diagnosztikai központban történő konzultációt javasoltak, és az I. rendű felperest mentővel a Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikájára szállították át. Az I. rendű felperest 11 óra 10 perckor vették fel a p-i intézetbe, ahol felvételét követően fizikális, majd ultrahangvizsgálatot végeztek. Az ultrahangvizsgálat során méhen belül megkevesbedett magzatvízes állapotot, a köldökzsinór áramlásos vizsgálata során nagymértékben romlott magzati keringést diagnosztizáltak. 11 óra 40 perctől az I. rendű felperest a szülőszobán látták el, ahol a 12 óra 10 percig folytatott CTG vizsgálat során méhtevékenységet nem észleltek, és jelentősen beszűkült magzati szív működést véleményeztek. Az I. rendű felperes és a magzat állapota miatt sürgősséggel császármetszést

végeztek, és 12 óra 45 perckor kiemelték az életjelenségeket nem mutató III. rendű felperest. Sikeres újraélesztést követően pozitív nyomású lélegeztetést, és gyógyszeres terápiát kezdtek, majd gépi lélegeztetését huszonkét napon keresztül folytatták.

A III. rendű felperesnél a Megyei Pedagógiai Szak- és Szakmai Szolgáltató Intézet 2010-ben enyhe fokú értelmi fogyatékoságot, a finommotorikus mozgás gyengeségét, a beszédmegértés és beszédkifejezés elmaradását, valamint hallás- és látássérülést állapított meg. A III. rendű felperes állapota az oxigénhiányos károsodás következménye, amelyben az állandó foglalkozásoknak és fejlesztő terápiáknak köszönhetően bizonyos mértékű javulás következett be, azonban a korának megfelelő szellemi és fizikai állapottól valószínűsíthetően a későbbiekben is el fog maradni.

A 2014. júliusa óta Norvégiában élő felperesek keresetükben a III. rendű felperes egészségkárosodással történt megszületésével összefüggésben keletkezett vagyoni és nem vagyoni káraik megtérítésére kérték az alperest kötelezni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, mert álláspontja szerint orvosai az elvárható gondosságnak megfelelően jártak el, amikor az I. rendű felperes magasabb szintű intézménybe történő átszállításáról döntöttek. A III. rendű felperes egészségkárosodásának oka részben a méhen belül kialakult fejlődési rendellenesség, részben pedig a p-i intézetben elvégzett beavatkozás késedelme volt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek személyenként 6.000.000 forint nem vagyoni kártérítést, az I-II. rendű felpereseknek vagyoni kártérítés címén együttesen 6.298.720 forintot, és ennek késedelmi kamatát, valamint 2015. november 1. napjától kezdődően havi 79.000 forint járadékot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, és rendelkezett az elsőfokú eljárás költségeinek viseléséről. Határozatának indokolása szerint a perben szerzett és kiegészített igazságügyi orvosszakértői vélemény aggálytalan megállapítása szerint mind az előzményi vizsgálatok, mind pedig az alperesi kórházban a szülés napján elvégzett vizsgálatok eredménye kóros állapotot tükrözött, ezért a szakmai protokoll szerint mindenképpen szükséges lett volna a CTG vizsgálat elvégzése, amelynek eredménye alapján lehetett volna dönteni az azonnali császármetszés elvégzéséről, vagy az I. rendű felperes továbbszállításáról. Abból a körülményből, hogy a magzatnál jó szív működést állapítottak meg mind a sz-i, mind pedig a p-i intézményben, arra lehet következtetni, hogy a császármetszés környéki időszakban kialakult oxigénhiányos állapot befolyásolta döntően a III. rendű felperes későbbi egészségi állapotát. A szakértői vélemény szerint sem a mentőszolgálat, sem pedig a p-i intézmény részéről késedelem megállapítható nem volt, felelősségük a magzati oxigénhiányos állapot kialakulása tekintetében kizárható. A III. rendű felperes egészségkárosodással történt megszületése következtében valamennyi felperes esetében sérült a testi és lelki egészséghez, valamint a teljes, egészséges és egész családban éléshez fűződő személyiségi jog, amely a felperesek nem vagyoni kártérítés iránti igényét megalapozza. A III. rendű felperes súlyos egészségkárosodást szenvedett el, fejlődése a hasonló korú gyermekekhez képest jelentős mértékben elmaradt, valószínűsíthető, hogy a korának megfelelő szellemi és fizikai állapotot a későbbiekben sem éri el, amely egész hátralévő életében mind reá, mind pedig az I-II. rendű felperesekre jelentős terhet ró. E hátrányok hozzávetőleges kiegyenlítésére az elsőfokú bíróság mindhárom felperes esetében 6.000.000 forint nem vagyoni kártérítést talált alkalmasnak. Túlnyomó részében alaposnak találta az I-II. rendű felperesek vagyoni kártérítés iránti igényét is, és rendelkezett a komplex fejlődési elmaradásokkal összefüggésbe hozható és azok kompenzálására szolgáló kiadások részben egyösszegű, részben járadékszerű megtérítéséről.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes fellebbezett, amelyben annak részbeni megváltoztatását, és elsődlegesen a felperesek keresetének teljes elutasítását, másodlagosan a nem vagyoni kártérítés összegének személyenként 3.000.000 forintra, míg a vagyoni kártérítés összegének 2.000.000 forintra történő leszállítását kérte, illetékfizetési kötelezettségének mellőzésével. A fellebbezésben foglaltak szerint az elsőfokú eljárásban cáfolta azt a tényt, hogy az I. rendű felperes biztonságos továbbszállítása érdekében CTG vizsgálatot nem végzett, bár kétségtelen, hogy a vizsgálat eredményét a perben nem csatolta. Megismételte azt a védekezését, hogy miután a p-i intézetben sürgősségi ellátásra nem került sor, azonnali beavatkozást nem végeztek, az sem állapítható meg, hogy a magzat károsodása az alperesi ellátás alatt következett be. Mindenképpen indokolt lett volna a p-i ellátás részletesebb vizsgálata, amellyel kimentési kötelezettségének eleget tudott volna tenni, azonban erre az elsőfokú bíróság lehetőséget nem biztosított. Sétélmezte, hogy bár a perszakértő szakvéleménye hiányos, valamennyi kérdésére választ nem adott, az elsőfokú bíróság új szakértőt nem rendelt ki. Kérte, hogy a szakértői bizonyítást a másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban fogadjon, illetve amennyiben szükséges, ennek teljesítése érdekében az elsőfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság az I. rendű felperes fellebbezési tárgyaláson tett személyes előadása, valamint a másodfokú eljárásban csatolt orvosi iratok tartalma alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiakkal egészíti ki:

A III. rendű felperes esetében kétoldali, idegi jellegű halláscsökkenés áll fenn, amely a jobb oldalon nagy fokú, a bal oldalon közepes fokú. Halláscsökkenése végleges, abban javulás nem várható. Folyamatosan hallókészüléket visel, rendszeres audiológiai gondozás mellett. A finommotorikus fejlődésben lemaradt, kezének fogása szembetűnően gyenge, írása rendezetlen.

Járása aszimmetrikus, koordinálatlan, szinte szaggatott. Széttett lábbal, alacsonyra helyezett súlyponttal, kifelé fordított csípővel és a felsőteste együttes mozgásával jár. Egyedül, nagyobb nehézség nélkül 200-300 méter távolságot tud megtenni. Közlekedését segíti a helyi norvég önkormányzattól kapott speciális elektromos tandemkerékpár. Rövidlátó, 1,25 és 3 dioptriás lencsét visel.

Tanulási nehézségei vannak, gyakori szüneteket és személyre szabott információs mennyiséget igényel, sok időre van szüksége a feladatai elvégzéséhez. A magyar nyelvet rosszul beszéli, mondatai rendezetlenek, a nyelvtani szabályokat téveszti, matematikai képességei gyengék. Norvégiában integrált oktatásban részesül, azonban egyéni tanrend szerint, speciális tanár és asszisztens segítségével tanul. A közösségbe jól beilleszkedett, de szoros baráti kapcsolatot nem tudott létesíteni. Norvég nyelven jelenleg minimális szinten tud kommunikálni. Öltözködésben, tisztálkodásban segítségre szorul.

A család Norvégiába költözésében meghatározó jelentősége volt annak, hogy ott a III. rendű felperes fejlesztése lényegesen magasabb szinten biztosítható, mint Magyarországon.

Az így kiegészített tényálláshoz képest is helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság a felperesek keresetének jogalapja körében.

A perben kirendelt igazságügyi orvosszakértő határozott álláspontja szerint az alperesi intézményben elvégzett vizsgálatok alapján a későbbi pontos diagnózist nem lehetett megállapítani. Ennek egyik oka, hogy az ultrahangvizsgálat eredménye nem pontosan került rögzítésre, míg ugyanis az ultrahang leleti részében előbb átlagosnál kevesebb magzatvizet, addig a lelet későbbi részében kevés magzatvizet rögzítettek, a flowmetriai vizsgálatnál negatív hullámok, illetve eltérő áramlás került dokumentálásra, melyből viszont nem állapítható meg, hogy pontosan milyen áramlási zavar volt a magzatnál. Azonban már e vizsgálati eredmények is - figyelemmel az előzetes vizsgálatokra - a magzat olyan állapotára utaltak, amelyre figyelemmel sürgős császármetszés jöhetett szóba. A szülés azonnali befejezéséről vagy az I. rendű felperes továbbszállításáról viszont megalapozott döntést csak CTG vizsgálatot követően lehetett volna hozni, ezt a vizsgálatot azonban az alperesi intézetben nem végezték el.

A fellebbezésben foglaltakkal szemben az alperes az elsőfokú eljárásban nem is hivatkozott a CTG vizsgálat elvégzésére, ezért fel sem merülhetett az erre vonatkozó orvosi dokumentum csatolásának kérdése. A kezelőorvos tanúvallomásában kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy a CTG vizsgálat nem volt szükséges, egy valószínűsíthető szívfejlődési rendellenesség miatt a mielőbbi szállítást tartotta indokoltnak.

Kétségtelen tény, hogy mind az alperesi kórház, mind pedig a p-i intézet ultrahang vizsgálati leletében ritmusos magzati szív működés szerepel. A szakértő azonban hangsúlyozta, hogy pontos diagnózis csak a CTG elvégzése után adható, e vizsgálat birtokában lehet dönteni a terhesség azonnali befejezéséről vagy annak továbbfolytatásáról. Abból a körülményből, hogy a p-i intézetben is jó magzati szív működést állapítottak meg, még nem következik, hogy az alperesi intézményben elvégzett CTG vizsgálat nem mutatott volna olyan állapotot, amely a terhesség azonnali befejezését indokolta.

A perszakértő kiegészítő szakvéleményében értékelte a p-i intézet tevékenységét is, és abban késedelmet, szakmai hibát nem állapított meg. Mindennek az alperes kárfelelőssége szempontjából jelentősége nincsen, mert mulasztása a CTG vizsgálat hiánya miatt megállapítható, így marasztalása még a p-i intézet terhére megállapítható esetleges hiba esetén sem lenne mellőzhető az 1959. évi Ptk. 344.§-ának (1) bekezdésére, illetve 337.§-ának (1) bekezdésére figyelemmel. Az alperes a kártérítési felelősség alól annak bizonyításával menthette volna ki magát, hogy az I. rendű felperes, illetve a magzat esetében olyan rendellenesség nem állt fenn, amely akadályát képezte volna a továbbszállításnak. Az erre alkalmas CTG vizsgálatot azonban neki felróhatóan nem végezte el, így a kártérítési követelés jogalapja tekintetében az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást.

Ugyancsak helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a III. rendű felperesnek súlyos egészségkárosodással történt születése következtében sérült az egészséghez fűződő személyiségi joga (1959. évi Ptk.76.§), valamint valamennyi felperes esetében a teljes és egészséges családban éléshez fűződő személyiségi jog, amely az 1959. évi Ptk.84.§-a (1) bekezdésének e) pontja folytán alkalmazandó 1959. évi Ptk.355.§-ának (4) bekezdése szerinti nem vagyoni kártérítés alapja.

Általánosságban rögzíthető, hogy a sérült gyermek nevelése hatalmas pszichés és egzisztenciális terhet ró a családra. A fogyatékos gyermek születését követő években megváltozik a család életvezetése, életminősége, a korábban megszokott életritmus, a család gazdasági helyzete, életének struktúrája átalakul. A gyermek számára feltétlenül szükséges speciális eszközök és szolgáltatások jelentősen megterhelik a család anyagi forrásait, a család életét - mind a rendelkezésre álló idő, mind pedig az energia tekintetében - jelentős mértékben leköti a súlyosan fogyatékos családtag ellátása.

Az elsőfokú bíróság ítéletében pontosan feltárta és helyesen értékelte mindazokat a konkrét hátrányokat is, amelyek a III. rendű felperes születése körüli időben, illetve a kisgyermek korban jelentkeztek, és amelyek az I-II. rendű felperesek fokozott erőfeszítését kívánták meg. Az I. rendű felperes fellebbezési eljárásban tett személyes előadása, illetve a csatolt orvosi iratok tartalma alapján pedig megállapítható volt a III. rendű felperes jelenlegi egészségi állapota, rögzíthető volt a hasonló korú gyermekekkel szembeni elmaradása, és annak mértéke mind testi, mind szellemi téren. A kiegészített tényállásban megjelölt hátrányok, azok súlyossága és tartóssága, az I. és II. rendű felpereseket változatlanul terhelő fokozott helytállás, a III. rendű felperes egész életére kiható, életkilátásait igen nagy mértékben korlátozó és beszűkítő egészségi állapotának elfogadása, az annak feldolgozásához szükséges pszichés erőfeszítések együttesen olyan sérelmet jelentenek, amelyek kompenzálásához a másodfokú bíróság álláspontja szerint is szükséges az elsőfokú ítéletben megállapított összegű nem vagyoni kártérítés.

A másodfokú bíróság az alperest a vagyoni kártérítés tekintetében az elsőfokú ítélet ellen előterjesztett fellebbezés részletes kimunkálására hívta fel. Az alperes hiánypótlási kötelezettségének nem tett eleget, ezért 3. sorszámú végzésével az alperes másodlagos fellebbezési kérelmét a vagyoni kártérítésre vonatkozó részében hivatalból elutasította. Az elsőfokú ítélet felülbírálata során tehát a vagyoni kárigényeket érdemben vizsgálni nem kellett.

A perben beszerzett orvosszakértői vélemény mentes a Pp.182.§-ának (3) bekezdésében meghatározott hibáktól és hiányosságoktól, annak kiegészítése, illetve új szakértő kirendelése, és ennek érdekében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése szükségtelen volt.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgyát érintő fellebbezett részében a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján azzal a kiegészítéssel hagyta helyben, hogy az alperes a havi járadékfizetési kötelezettségének az ítéletben megjelölt számlára utalással köteles eleget tenni.

Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5.§-a (1) bekezdésének c) pontja alapján teljes személyes illetékmentességben részesült, az Itv. 5.§-ának (2) bekezdése szerinti nyilatkozatot 4. sorszám alatt csatolta, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének a költségek viselésére vonatkozó rendelkezését a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és az alperes illetékfizetésre kötelezését mellőzte.

A sikertelenül fellebbező alperes a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján köteles a felpereseknek ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget fizetni. Ennek összegét a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg. Az alperes személyes illetékmentességére figyelemmel a fellebbezési eljárási illetéket az Itv.4.§-ának (1) bekezdése és 74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Pécs, 2016. november 25.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Kutasi Tünde s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő